

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

Aan de fractie van SP
mevrouw S. Blom

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake schuldenaflossing

DATUM
26 juni 2024
Verz. 26 juni 2024

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
JM (Jaap) Leijen

TELEFOONNUMMER
043 350 4724

ONZE REFERENTIE
2024.01880

E-MAILADRES
Jaap.Leijen@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Blom,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Is het college bekend met het Experiment Immerloo Schuldenvrij van de gemeente Arnhem? Zo ja, kan het college nader reflecteren op de aard, achtergrond en opzet van het experiment zoals dat aldaar wordt vormgegeven?

Antwoord 1:

Het college is bekend met het Experiment Immerloo Schuldenvrij. Dit experiment is ontstaan in 2022, vanuit een conferentie van een brede groep stakeholders in de gemeente Arnhem die betrokken is bij de armoede- en schuldproblematiek in de Arnhemse wijk Immerloo – Immerloo II is het armste postcodegebied van Nederland.

Vanuit de conferentie is een experimentele, onconventionele aanpak voor de ernstige schuldenproblematiek in de wijk ontwikkeld. Het experiment wordt gefinancierd vanuit een combinatie van publiek en privaat geld, en komt tot stand binnen het Nationaal Programma Arnhem-Oost (de evenknie van Nationaal Programma Heerlen-Noord). Het experiment is uitgedacht en vormgegeven met middelen vanuit de specifieke uitkering 'Kansrijke Wijk' van het Rijk.

Arnhem beoogt tussen de 40 en 60 huishoudens in één keer schuldenvrij te maken. Arnhem koopt voor deze huishoudens alle schulden op waardoor ze binnen deze huishoudens rust creëren om van daaruit samen met de huishoudens te werken aan een perspectiefrijke toekomst.

Voor de uitvoering van het experiment is een fonds opgericht. Een financieel hulpverlener koopt vanuit dit fonds schulden af bij de schuldeisers, tegen een afkooppercentage. Vooraf zijn met grote schuldeisers afspraken gemaakt over een afkooppercentage. Met de betrokken huishoudens wordt een doorbraakplan opgesteld, het begin van een begeleidingstraject van twee jaar waarin de professional regievoerder is. Het doorbraakplan is onderdeel van de Doorbraakmethode.

Arnhem wil met het experiment niet alleen onderzoeken wat het direct wegnemen van schulden met mensen doet, en aantonen dat daarmee makkelijker andere problemen worden opgelost, Arnhem wil daarmee juist die huishoudens helpen waarbij een doorbraak het meest nodig is.

DATUM
26 juni 2024

Het experiment neemt een periode van circa twee jaar in beslag. Om de vooronderstelling van de gemeente Arnhem voor de systeemdoorbraak goed te onderbouwen zet Arnhem fors in op monitoring en evaluatie. Daarbij zijn Het Instituut publieke waarden, de Hogeschool Arnhem-Nijmegen en de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente Arnhem betrokken.

Vraag 2:

Heeft het college meer inzicht in welke wijk(en) van Maastricht de meeste problematische schulden zich concentreren? Zo ja, zou de gemeenteraad daar een overzicht van mogen ontvangen? Zo nee, kan het college er alsnog zorg voor dragen dat deze cijfers op wijkniveau inzichtelijk worden gemaakt?

Antwoord 2:

Het CBS houdt geregistreerde problematische schulden per gemeente bij, en per gemeente op wijkniveau. De wijkindeling die het CBS voor Maastricht hanteert komt ongeveer overeen met de indeling in stadsdelen die de gemeente hanteert. In het overzicht hieronder worden de namen gebruikt die de gemeente voor de stadsdelen hanteert.

Op peilmoment 1 januari 2023 (meest recente cijfers) noteerde het CBS voor de verschillende stadsdelen de volgende aantallen huishoudens met problematische schulden:

Maastricht Centrum:	720 (4,9%)
Maastricht Zuid-West:	170 (3,7%)
Maastricht West:	1920 (9,5%)
Maastricht Noord-West:	100 (7,7%)
Maastricht Noord:	120 (8,4%)
Maastricht Oost:	1430 (8,3%)
Maastricht Zuid:	790 (6,8%)

NB Het CBS put uit een groot aantal registraties, zoals bijvoorbeeld registraties voor verschillende onderdelen bij de Belastingdienst en de registratie van betalingsachterstanden bij het UWV. De cijfers van het CBS naderen de werkelijkheid daarom dicht.

Op grond van het overzicht kunnen wij de conclusie trekken dat huishoudens met problematische schulden zich concentreren in Maastricht-West, Maastricht Noord en Maastricht Oost.

Vraag 3:

Is het college bereid om te onderzoeken of een dergelijke innovatieve schuldenaanpak ook voor de meest kwetsbare gezinnen in onze stad een optie zou zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke stakeholders bent u voornemens bij dat onderzoek te betrekken?

Antwoord 3:

Wij zien geen reden om te onderzoeken of de Arnhemse aanpak een optie zou zijn voor de gemeente Maastricht.

In de eerste plaats is de Arnhemse aanpak een experiment. Het nut van het starten van nog een experiment zien wij niet. Onduidelijk is ook of de aanpak succesvol is. Zo zal nog moeten blijken of de huishoudens waarvan de schulden worden afgekocht ook blijvend vrij zijn van problematische schulden.

Ten tweede is de groep huishoudens die wordt geholpen slechts beperkt (40 tot 60 huishoudens). In Maastricht is het aantal huishoudens dat problematische schulden heeft 5.240 (peilmoment 1 januari

DATUM
26 juni 2024

2023). 40 tot 60 huishoudens betreft slechts ongeveer 1% van het totale aantal huishoudens met problematische schulden in Maastricht. De (relatief forse) middelen die zouden worden besteed aan het volledig schuldenvrij maken van 40 tot 60 gaan ten koste van het bieden van schuldhulp aan de overige 5.200 huishoudens.

Ten derde saneert de gemeente Maastricht, middels Kredietbank Limburg (KBL), schulden van inwoners/huishoudens op dit moment op een heel (kosten)efficiënte wijze. Inwoners/huishoudens kunnen bij KBL terecht voor een saneringskrediet. De kredietnemer betaalt dit krediet terug in 18 maanden. Voor een kredietnemer op bijstandsniveau gaat het dan om een saneringskrediet van circa 900 tot 1.200 euro (verdeeld over 18 maanden). Daartegenover staat een gemiddelde schuldenlast van € 38.000 (in 2023). Met het saneringskrediet saneert KBL de totale schuldenlast; na 18 maanden is de kredietnemer in principe schuldenvrij.

Het saneringskrediet van KBL slaagt in circa 85% van de gevallen. In al die gevallen wordt tegen heel lage kosten voor de schuldenaar een (gemiddeld) hoge schuldenlast gesaneerd. Deze schulden worden niet overgenomen door de gemeente, maar kwijtgescholden door de schuldeisers.¹

De overige 15% van de gevallen mag een beroep doen op de wettelijke schuldsanering, op basis van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (**Wsnp**). Op grond van de Wsnp kan de rechtbank verzocht worden om hulp. De rechtbank stelt vervolgens een saneringsplan op. Alle schuldeisers zijn verplicht om aan dit saneringsplan mee te werken.

Uiteraard volgen wij het experiment met interesse, en zijn wij benieuwd naar de evaluatie van het experiment.

Vraag 4:

Kan het college de gemeenteraad inzicht verschaffen in de totale schuldenomvang van de 40 tot 60 gezinnen met de meest problematische schulden in de gemeente Maastricht? Zo nee, waarom niet, en is het college bereid om die data alsnog te verzamelen?

Antwoord 4:

De totale schuldenomvang van de 50 huishoudens met de meest problematische schulden, die schuldhulp ontvangen van KBL, bedraagt 6,328 miljoen euro (bron: KBL). De huishoudens betreffen zowel eenpersoons- als meerpersoonshuishoudens. Huishoudens die geen hulp ontvangen van KBL zijn hier dus niet in meegenomen.

Vraag 5:

Zou het college de gemeenteraad inzicht kunnen verschaffen in wat het de gemeente Maastricht zou kosten om een gelijksoortig experiment in gang te zetten, en of er middelen/reserveringen beschikbaar zijn waaruit dat experiment bekostigd zou kunnen worden?

Antwoord 5:

Wij zien geen reden om een soortgelijk experiment te starten in de gemeente Maastricht (zie antwoord vraag 3), en zien daarom nu ook geen noodzaak om de kosten van een gelijksoortig experiment inzichtelijk te maken.

Daarbij wordt het experiment in Arnhem gefinancierd vanuit een combinatie van publiek en privaat geld, en dat het experiment tot stand is gekomen binnen het Nationaal Programma Arnhem-Oost (de evenknie van Nationaal Programma Heerlen-Noord). Het experiment is uitgedacht en vormgegeven met middelen vanuit de specifieke uitkering 'Kansrijke Wijk' in het kader van het Nationaal

¹ Cijfers afkomstig van Kredietbank Limburg.

DATUM
26 juni 2024

Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Maastricht maakt geen aanspraak op deze uitkering, aangezien het kabinet gaan stedelijk gebied in Maastricht heeft aangewezen voor deelname aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente Maastricht zal een dergelijk experiment daarom uit algemene middelen of uit reeds bestemde middelen moeten betalen.

Tot slot is het op dit moment onmogelijk om inzichtelijk te maken wat het de gemeente zou kosten om een gelijksoortig experiment te starten. De kosten voor de gemeente hangen af van de eventuele bijdragen vanuit de private sector. Afgaande op de hierboven vermelde totale schuldenomvang van de 50 huishoudens met de meest problematische schulden (die schuldhulp ontvangen van KBL) kunnen we wel stellen dat de kosten voor de gemeente – buiten personele inzet – maximaal 6,5 miljoen bedragen.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Alain Garnier
Wethouder Sociale zaken, Gezondheid, Arbeidsmarktbeleid en Vastgoed

Schriftelijke vragen